

Kan få erstatning likevel

■ Åpner for å gi pasienter vederlag for feilbehandling

For et år siden mistet alle pasienter med foreldede saker muligheten til å få erstatning etter urimelig behandling. Nå kan de få den tilbake.

JENNY SANDVIG

Nå åpner rettferdsvederlagsutvalget for at de skal få vederlag likevel.

I går skrev Aftenposten at helsekomiteen på Stortinget kommer med hard kritikk av sin egen rettferdsvederlagsordning. De mener det er urettferdig at overgrepssatte barn på behandlingshjem faller utenfor ordningen fordi de på papiret omfattes av Norsk pasientskadeerstatning (NPE). Her er imidlertid sakene foreldet.

Nå viser det seg at det ikke bare

Dette er saken

Over 30 sanatorie- og astmabarn har fortalt om omsorgssvikt ved behandlingshjem i perioden 1940–1976. Enkelte har også fortalt om overgrep.

Forrige helg skrev Aftenposten at Røde Kors-styret ved Tomtebo i 1967 ble varslet om at en mannlig ansatt ved astmahjemmet Tomtebo måtte «fratas enhver befating med pasientene». Mannen fikk likevel fortsette i jobben.

Til tross for at helseministeren har oppfordret dem til å søke rettferdsvederlag, blir ikke søknadene en gang behandlet.

Aftenposten fakta

er denne gruppen som er avskåret fra vederlag, men samtlige søkere som har kommet særlig uheldig ut i en pasientsituasjon. En praksisendring i mars 2009 har ført til at kreftpasienter, sanatoriebarne og andre ble fratatt muligheten til offentlig oppreisning over natten.

Statens sivilrettsforvaltning og Stortingets utvalg for rettferdsvederlag, som består av seks dommere og seks stortingsrepresentanter, kom i fjor frem til at dette er i tråd med hva Stortinget selv har vedtatt.

I en Stortingsproposisjon fra 2006–2007 unntas nemlig saker omfattet av Norsk Pasientskadeerstatning (NPE) fra rettferdsvederlagsordningen. I en fotnote står det at dette også gjelder saker som er foreldet.

Kritisk. Pasientombudet i Østfold, som har ført i pennen en rekke søknader om rettferdsvederlag, reagerte da hun fikk tid-

ligere kurante søknader i retur. Før jul sendte ombudet derfor et brev til Statens sivilrettsforvaltning med flengende kritikk av den nye praksisen.

I et brev står det at ombudet er «sterkt i tvil om endringen er i tråd med selve formålet med ordningen. Det virker svært påfallende at rettferdsvederlagsordningen ikke skal kunne benyttes i saker som dreier seg om uheldig befating med helsevesenet».

Også tidligere stortingsrepresentant og ekspert på rettferdsvederlagsordningen, Ane Sofie Tømmerås (Ap), har kritisert praksisen. Da Aftenposten først omtalte saken i forrige uke, sa hun at de som forvalter ordningen, misforstår. Avgrensningen mot andre erstatningsordninger gjelder ikke unntaksfritt, poengterte hun.

Nå kan det se ut som om Statens sivilrettsforvaltning og rettferdsvederlagsutvalgene har tatt til seg kritikken. I en e-post til Af-

tenposten skriver de at de vurderer å endre praksis – igjen.

Sikkerhetsventil. – Stortingets utvalg for rettferdsvederlag har tatt spørsmålet opp til ny vurdering, og praksis kan bli endret slik at sakene likevel vil kunne vurderes i forhold til rettferdsvederlagsordningen, skriver seniorrådgiver i Statens sivilrettsforvaltning, Ellen Ystgaard Tjemsland.

I stortingsproposisjonen om ordningen står det i klartekst at den skal fungere som en sikkerhetsventil for personer som av ulike årsaker ikke når frem med erstatningskrav.

Justisdepartementet forbereder nå en prinsipiell gjennomgang av Rettferdsvederlagsordningen etter påtrykk fra en samlet helsekomité på Stortinget. De enkelte departement vil ha ansvar for utredninger og undersøkelser på eget fagområde.

jenny.sandvig@aftenposten.no